ביי"ח הרצוג
עמותת עזרת נשים

חדשות הרצוג

חדשות הרצוג 10 • ינואר 2012 • טבת תשע"ב

איציק ברגיל -
המנהל שתרם תרומה ייחודית לביה"ח 2011

11.12.11. לינה הלוי ואיציק ברגיל

איציק ברגיל, מנהל מחלקת רכש ומשק, קבל את פרס "המנהל שתרם תרומה ייחודית לביה"ח" על שם שלמה הלוי", לשנת תשע"ב-2011.

הפרס הוענק לו ב- 11.12.11 ע"י לינה הלוי, במהלך טקס האזכרה השנתי לשלמה הלוי ז"ל, לשעבר יו"ר הוועד המנהל של בית החולים, במלאת 11 שנה לפטירתו.

הפרס ניתן לאיציק ברגיל על השינוים שהוביל במחלקת רכש ומשק; על השדרוג שערך בנהלי העבודה ובתפישת התפקיד; ועל מיומנותו השירותית מול עובדי ומנהלי בית החולים.

יום עיון: שיטת הטיפול קצר המועד ממוקד פתרון

יום עיון לאנשי מקצוע מהתחום הטיפולי התקיים בביה"ח ב-25.10.11 תחת הכותרת: שיטת טיפול קצר מועד ממוקד פיתרון.

כ-80 פסיכיאטרים ופסיכולוגים מאזור ירושלים והסביבה השתתפו באירוע שנערך ביוזמת **ד"ר ז'אק אייזנברג**, מנהל מרפאת הילדים במרכז הקהילתי לבריאות הנפש של ביה"ח הרצוג. אורח הכינוס והמרצה המרכזי היה הרווי רטנר, ממייסדי מכון BRIEF בלונדון להוראה והכשרת מטפלים, וממחדשי שיטת טיפול זו. יום העיון כלל הדגמות וידאו של טיפולים ודיון בהשתתפות קהל אנשי המקצוע.

יום עיון לאנשי מקצוע מהתחום הטיפולי

מרפאת הילדים עושה שימוש בגישות טיפול שונות, ביניהן טיפול קצר מועד ממוקד פיתרון העוזר למטופל להגיע למטרותיו לשמן הגיע לטיפול, ללא התמקדות בבעיותיו.

ד"ר אייזנברג: "אנו כבר מיישמים מה שנלמד ביום העיון. נמשיך לשתף פעולה עם מכון BRIEF".

חה"כ נחמן שי מבקר בביה"ח הרצוג

המנכ"ל, ד"ר יחזקאל קן וח"כ נחמן שי

חה"כ ד"ר נחמן שי מ"קדימה" ערך ב-26.9.11 ביקור בביה"ח. בפגישה שהתקיימה עם מנכ"ל ביה"ח - **ד"ר יחזקאל קן**, המשנה למנכ"ל - **אורנה כהן**, והמנהל הרפואי - **ד"ר עדי ששון**, שמע חה"כ שי סקירה על ביה"ח הרצוג, מחלקותיו ופעילותו.

בסיור שערך בביה"ח, ביקר חה"כ את מנשה כליפה המאושפז בהרצוג לאחר ניסיונו לחלץ ילדה שנפלה לבור בגן משחקים בירושלים. הוא התעכב ליד מיטת כליפה ושוחח ארוכות עם אשתו ואמו. בצאתו, ציין ח"כ שי את התרשמותו מהטיפול המסור והמקצועי של צוות ביה"ח.

שיתוף הפעולה בין הרצוג - מרכז הטראומה והסינמטק נמשך:
סדרה חדשה - זוגיות במבחן

פרופ' רות פת-הורנצ'יק

שיתוף הפעולה בין הרצוג - המרכז הישראלי לטיפול בפסיכוטראומה לסינמטק ירושלים נמשך. בימים אלה נפתח בסינמטק קורס חדש בן שמונה מפגשים: "זוגיות במבחן".

הסדרה, בעריכת **פרופ' רות פת-הורנצ'יק** ממרכז הטראומה, עוסקת ביחסים המורכבים בין בני זוג בעת משבר או טראומה, לאור תאוריות של התמודדות, חוסן וצמיחה. ניתוח הסרטים שנערך ע"י מומחים ממרכז הטראומה, משלב בין היבטים קליניים לקולנועיים.

פרופ' פת-הורנצ'יק: "הקשר בין טראומה לזוגיות קיים במקום בו זוגיות יכולה להגן משמעותית בפני השפעת אירועים טראומטיים ומצד שני, יכולה להיות במעגל הנפגעים הראשון בעקבות טראומה. העיסוק בטיפול ובמחקר על טראומה מגלה אצל אנשים וזוגות מגוון דרכי התמודדות, מקורות חוסן ותהליכי צמיחה אישית וזוגית". הסדרה תציג מגוון סרטים מרחבי העולם הנוגעים כולם בהיבטים שונים של כאב הנחווה בתוך הזוגיות והמשפחה (חדרו של הבן -נאני מורטי 2001; הר ברוקבק -אנג לי 2005; בעלים ונשים - וודי אלן 1992). היא מעמתת את הזוגות עם דילמות חיים קשות ובוחנת את התפוררות הזוגיות, השפעת אבדן בן, יכולת זוגות חד מיניים לעמוד בלחצי החברה, השפעת בגידות וחשדנות ועוד. הסדרה מתקיימת בימי חמישי אחת לחודש בסינמטק ירושלים.

שומרים על איכות הרפואה בהרצוג:

הישגי ביה"ח הוצגו בכנס ארצי בת"א

סיגלית ארבבוף וקובי זלצמן

בית החולים הרצוג הציג שתי עבודות ופוסטר, בכינוס השנתי השמונה עשרה של החברה הישראלית לאיכות ברפואה, שהתקיים ב-2.11.11 במלון דיויד אינטרקונטיננטל בתל אביב.

העבודות הציגו הישגים ראשונים לצמצום דלקת ריאות בקרב ילדים מונשמים וניהול אפקטיבי של טיפול במאושפזים עם פיום קנה.

בכינוס, בו השתתפו כ-600 אנשי מקצוע, הוצגו כחמישים עבודות וכמאה פוסטרים בנושא איכות ברפואה מכל הארץ.

סיגלית ארבבוף, מפקחת אגף מונשמים בהנהלת הסיעוד, הציגה את הישגי בית החולים בעקבות התערבות רב תחומית, בהפחתת שכיחות דלקת ריאות בקרב ילדים מונשמים כרוניים. עקב כך, ירדו מקרי דלקת הריאות ב-70% בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד.

שותפים לפרויקט: **סיגלית ארבבוף, ד"ר יוליה נמסטניק**, אחות אחראית **סימה בלוקופיט**, תרפיסט נשימתי **קובי זלצמן, פרופ' רינה גיל, ד"ר אופיר אילן** ו**ד"ר עדי ששון**.

קובי זלצמן, תרפיסט נשימתי, הציג ניהול טיפול במאושפז עם פיום קנה ע"י צוות רב תחומי – מניעה, איתור וטיפול בסיבוכים מאוחרים של פיום קנה. העבודה הדגישה את חשיבות פעילות הצוות הרב תחומי שגיבש הנחיות מעודכנות לשדרוג הטיפול.

השתתפו בפרויקט: **ד"ר אילן, ד"ר מרקוס, קובי זלצמן, סיגלית ארבבוף וד"ר ששון**.

הצגת הפרויקטים בכינוס הייתה שיאה של עבודת איכות רב מקצועית בהרצוג, בטיפול בחולים מונשמים ועם פיום קנה. הרצוג רכש ידע וניסיון רב וייחודי בתחום זה.

כחבר הנהלת האיגוד לאיכות ברפואה שהיה שותף בהכנת האירוע, אני יכול להעיד שהשתתפות ביה"ח הרצוג בכינוס ראויה להערכה ולכבוד.

ד"ר עדי ששון, מנהל רפואי

מחקר חדש על התמודדות בנות זוג לבעלים במצב וגטטיבי:

למצוא איזון מחדש בין המצב הרגשי למציאות היומיומית

עו"ס יונית לוי

במחקר שערכה **עו"ס יונית צברי** בקרב בנות זוג לבעלים במצב וגטטיבי, נמצא כי נשים אלה בתהליך מתמיד של מציאת איזון בין מצבן הרגשי-חווייתי ליכולתן האינסטרומנטלית, זאת, כדי להמשיך ולטפל בבן הזוג ולשמור על מציאות חייהן היומיומית. המחקר האיכותני התבסס על ראיונות עומק בקרב 12 נשים לבעלים המאושפזים בהרצוג. הוא התמקד בניתוח חוויות בנות הזוג מול הלחצים היומיומיים ובדרכי התמודדותן לאורך זמן. צברי מצאה כי בנשים אלה קיימים שני כוחות מנוגדים: מחד – כוחות חיוביים היוצרים תחושת השלמה ובניית משמעות למצבן, ומאידך – רגשות כעצב, כאב ובדידות. המחקר הראה שעל הצוות המטפל להבין את התהליך העובר על הנשים במימד של זמן, ולסייע להן לשמור על איזון ולמצוא משמעות למצב הטרגי. תוצאות המחקר הוצגו בפני המרואיינות במפגש מיוחד בבית החולים.

אות הצטיינות מקצין רפואה ראשי

בטקס שנערך בחודש האחרון בבסיס במרכז הארץ, הוענק **לד"ר יקיר קאופמן**, מנהל מחלקת נוירו-פסיכוגריאטריה, אות הצטיינות מטעם קצין רפואה ראשי בצה"ל. האות ניתן לד"ר קאופמן על חלקו בהקמת יחידה חדשה בצה"ל על המענה הרפואי הנדרש לה, תוך גילוי יוזמה ותושייה. ד"ר קאופמן, ממשיך לשרת במילואים כרופא.

יום עיון לדיאטניות מאזור ירושלים

ד"ר אסתר-לי מרקוס מרצה ביום העיון

מהו הטיפול התזונתי המומלץ לחולה הסובל מפצעי לחץ? סוגיה זו ואחרות, נדונו ביום עיון לדיאטניות שהתקיים ב-26.9.11 בביה"ח.

באירוע, שנערך ע"י היחידה לתזונה בביה"ח ובחסות חברת Easyline, השתתפו 30 דיאטניות מתחום הגריאטריה מבתי"ח ומוסדות סיעוד באזור ירושלים והדרום. מטרת יום העיון הייתה דיון בבעיות מקצועיות הנוגעות להזנת החולה הגריאטרי המונשם ושאינו מונשם.

מיכל קרייטר, מנהלת היחידה לתזונה, הציגה בכנס את עבודת היחידה ודנה בסוגיית "האלבומין כמדד להערכת מצב תזונתי".

ד"ר אסתר-לי מרקוס, מנהלת יחידת מונשמים, תיארה מקרים שנצפו בהרצוג של סיבוכים נדירים בחולים המוזנים אינטרלית (באמצעות צינור).

משתתפים רבים בקשו לחזור ולקיים ימי עיון מסוג זה.

"סיירת ירוקה" למיחזור

מיון מוקפד במרכז המיחזור

"סיירת ירוקה" לאיסוף חומרים למיחזור פועלת מזה כמה חודשים בביה"ח. המדריך התעסוקתי, **אריאל אוסטרמן**, ומאושפזי המחלקה הפסיכיאטרית, מעמיסים על עגלה מיוחדת בקבוקי פלסטיק וזכוכית, מיכלי פח, נייר, וסוללות ישנות, ומעבירים אותם ל"מרכז איסוף למיחזור" של עיריית ירושלים הנמצא מעבר לכביש. החומרים נאספים מדי שבוע במחלקות, במטבח, בחדר דיאטניות, ביחידת הדיאליזה ובמסדרונות (מפחי הקרטון). במרכז המיחזור, מפזרים את התכולה בין העמדות עפ"י הסידור והמיון המוקפד במקום. מכאן יועברו החומרים למפעלי מיחזור או להטמנה באתר רמת חובב, למניעת נזק סביבתי. פעילות "סיירת המיחזור" משתלבת במדיניות הנהלת ביה"ח המכוונת לאחריות סביבתית, וההופכת את ביה"ח למקום עבודה "ירוק" יותר. גם האגף החדש ע"ש סמסון, יבנה עפ"י עקרונות הבנייה הירוקה. כולנו נקראים לשתף פעולה ולהתגייס לנושא המיחזור.

אוספים חומרים למיחזור

מהנעשה בשטח:

חלון לאגף הסיעוד

צביה לוי, מנהלת אגף סיעוד ומקצועות פרא-רפואיים

שנת 2011 היוותה עבור הנהלת הסיעוד צומת דרכים חשוב. הפכנו לשדה קליני גדול, מקצועי, וידוע לכול בתיה"ס לסיעוד בירושלים ומחוצה לה.

עובדה זו העמידה אותנו בפני אתגר מקצועי ענק, בו הנהלת הסיעוד מתחייבת בפני בתי"ס לסיעוד, להמשיך להתמקצע ולעמוד בסטנדרטים מקצועיים, במטרה להדריך את עתודת הסיעוד בארץ. במהלך השנה ניתנו בהרצוג הדרכות שונות לסטודנטים ממכון טל ומבתי ספר לסיעוד אסף הרופא, קפלן, וולפסון והדסה.

בנוסף, המשכנו בהדרכת מטפלים מחברות מטב, גולדמן ונתן, בשפות עברית, רוסית ואנגלית.

בשנה החולפת הסתיים קורס הסייעות ה-12 במספר, ש-10 מבוגריו נקלטו בעבודה בביה"ח. בנובמבר נפתח הקורס ה-13 המונה 20 תלמידים.

גם בתחום הפיתוח המקצועי התוך-מוסדי לא שקטנו:

- בחודש מאי נערכה סדנא בנושא החזרת PEG וקנולה - פעולות סיעוד המורשות לאחיות מוסמכות. בסדנא השתתפו 30 אחיות.

בדצמבר התקיימה סדנא נוספת בה נטלו חלק אחיות מקפלן ובתי"ח אחרים.

- במהלך השנה הנוכחית סיימו 87 אחיות קורס החייאה B.A.C.L.S, ומעל 120 אחים/יות סיימו סדנאות לאחריות משמרת ביוני ובנובמבר.
- פורום מנהלים בסיעוד השתתף בסדנת תחקירים ובפברואר השנה בסדנת העצמה שניתנה על ידי היועצת הארגונית, מלי כהן.
- ב-24.1.12 מתוכנן בביה"ח יום עיון שיעסוק בסוגיות בעבודת האחות בהיבט של ניהול סיכונים. בין הנושאים שיעלו: הבסיס המשפטי לעבודת אחיות ותקשורת ומהותה בניהול סיכונים.

עם סיום השנה האזרחית, ברצוני להודות לכל צוות המשרד על המחויבות האישית לקידום נושא ההדרכה והפיתוח המקצועי בבית החולים.

צביה לוי
מנהלת אגף סיעוד
ומקצועות פרא-רפואיים

פינת מחשבים בפסיכיאטריה מתרומת בי"ס בית-הערבה

בטקס מיוחד נחנכה בימים אלה פינת מחשבים במחלקה הפסיכיאטרית. האירוע נערך במעמד צוות רפואי וסיעודי, מטופלים, וצוות חינוכי מבי"ס אורט בית-הערבה בראשות אמירה דימנטמן, מנהלת ביה"ס. המחשבים נתרמו ע"י בי"ס בית הערבה, שחניכיו מתנדבים במחלקה הפסיכיאטרית זו השנה החמישית.

בהדרכת המורה אריאל שמואלוב, שיפצו התלמידים את המחשבים, התקינו בהם תוכנות שונות והכינו אותם לשימוש דיירי המחלקה. עכשיו, ישבו התלמידים והמטופלים יחד, מדי שבוע, לשיעור מחשבים מודרך.

פרופ' פסח ליכטנברג, מנהל מחלקת פסיכיאטריה-גברים, עמד בדבריו בטקס על השתלבות התלמידים בפעולות המחלקה והודה להם ולצוות החינוכי על תרומת המחשבים.

עמי אילוז, אח אחראי בפסיכיאטריה-גברים, שבח את המתנדבים הצעירים: "תרומתכם גדולה, מכיוון שאתם למעשה שגרירים שלנו לקהילה, שלא תמיד יודעת איך להתייחס לדיירי מחלקה פסיכיאטרית".

אילנית רפאלי, רכזת התנדבות בביה"ס בית הערבה, הודתה על האפשרות שניתנה לתלמידים להתנדב במחלקה והביעה תקוה להמשך שיתוף הפעולה.

תלמידים ומאושפזים בפינת המחשבים

הנחתה:
ריטה לוין, אחראית תעסוקה גריאטריה ופסיכיאטריה ויוזמת הפרויקט.

ספר חדש לד"ר עזגד גולד - "השמאים"

מי היו אנשי בית שמאי? האם בית שמאי ובית הלל הם תופעות הלכתיות היסטוריות בלבד או סגנון אישיות וקווי מחשבה שהדהוד שלהם נמצא גם בתקופה שלנו ואולי גם בעצמנו? בשאלות אלה ואחרות דן **ד"ר עזגד גולד**, רופא במחלקת פסיכיאטריה גברים וד"ר לפילוסופיה, בספרו החדש "השמאים". ד"ר גולד בוחן בספרו את הטכסט ההלכתי והאגדתי בעיניים חדשניות. הוא עוסק בתופעה התרבותית של ה"שמאיות" וה"הלליות" המגולמת בתודעת יוצרי הספרות ההלכתית ולומדיה. דרך ניתוח הטכסט, הוא רוצה להגדיר מהו המבנה המיוחד של תפישה שמאית ואיך היא באה לידי ביטוי כפילוסופיית חיים וכמכתיבת התנהגויות הלכתיות בחיי היומיום. בית שמאי, לדעתו, אינו רק אסכולה הלכתית אלא גם ביטוי לאישיות מיוחדת הבאה לידי ביטוי על דפוס מחשבתה, במשנתם.

ד"ר גולד, כתב את ספרו כחלק משאר מחקריו המדעיים שהתפרסמו בשנים האחרונות, במהלך השתלמות פוסט-דוקטורט ביחידה למשפט, אתיקה ופסיכיאטריה במחלקה לפסיכיאטריה באוניברסיטת קולומביה, ניו יורק.

ציון לשבח למתנדבת במחלקה הפסיכיאטרית

טלי אדמסו, מתנדבת באגף פסיכיאטריה בהרצוג הוכרזה מצטיינת תוכנית שח"ק (שרות חברתי קהילתי) של המינהל לסטודנטים עולים במשרד הקליטה. טקס ההוקרה נערך לאחרונה במרכז מורשת בגין בירושלים.

טלי, שעלתה עם משפחתה מאתיופיה ב-1984, חנכה במסירות רבה שתי מטופלות במחלקה הפסיכיאטרית. מנימוקי קבלת הציון לשבח: "טלי אדמסו יצרה עם המאושפזות מערכת יחסים אישיים המושתתים על אמון, מסירות, קבלה, סמכות, רצינות ואחריות. כל אלה סייעו לה בליווי חלק מהמאושפזות אף מחוץ לכותלי המחלקה הסגורה".

זו השנה ה-13 שמתנדבי תוכנית שח"ק פועלים בביה"ח.

טלי אדמסו

2012-1933. ספר הזהב של ביה"ח הרצוג

סיפורו של ביה"ח הרצוג

- על ספר הזהב של ביה"ח

לא רבים יודעים שלבית החולים יש "ספר זהב". כמו כל מוסד המכבד את עצמו, דאגה חברת עזרת-נשים, כבר בראשית שנות ה-30 של המאה הקודמת, לרכוש "ספר זהב" לרישום שמות תורמים ורשמי מבקרים. הספר הופק בשנת 1933 בבית מלאכה לכריכה אמנותית של האומן אלחנן חפץ, במרתף במורד רח' בן יהודה בירושלים.

"ספר הזהב" של הרצוג

"ספר הזהב" של הרצוג (47/36/6 ס"מ) מחזיק 332 עמודים, שליש מהם מיועדים לדברי ברכה של מבקרים והשאר לרשימות תורמים. בספר ניתן למצוא היום, 50 ברכות מבקרים (1934-2011) ו-228 שמות תורמים (החל מ-1933). דפי הספר מעוטרים בסמלי 12 השבטים, שצוירו ע"י האמנים זאב רבן ומאיר גור אריה בשיתוף פעולה עם אמן הכריכה אלחנן חפץ. הכריכה עשויה עור חום, עליה מוטבעת כותרת הספר בצבע זהב (מה שהשתמר ממנו):

ספר הזהב
של בתי מחסה לחולי רוח וחשובי מרפא
מיסוד 'חברת עזרת-נשים'
ירושלים תרנ"ה-תרצ"ג (1895-1933).

במרכז - תמונה של ביה"ח. בשולי הכריכה, הטבעות פרחים ומגיני דוד בזהב, ומדבקת עור בכיתוב מוזהב: "ביח"ר אומנותי לכריכת ספרים וקופסאות, אלחנן חפץ, ירושלים".

כלי עבודה ממוספרים מוינה

נכדתו של חפץ, האומנית שרית חפץ-פומרנץ, מזהה ב"ספר הזהב" של הרצוג את סגנונו של סבה כפי שבא לידי ביטוי בעבודות אחרות שלו כמו: "ספר הזהב" של קרן קיימת, סידורי תפילה, הגדות של פסח וגם קופסאות תכשיטים.

שרית חפץ-פומרנץ וספר שכרך אלחנן חפץ

על אלחנן חפץ - האומן שכרך את ספר הזהב של הרצוג

"סבי, אמן הכריכה, אלחנן חפץ, עלה ארצה מוינה ב-1924, בעקבות מייסד "בצלאל", בוריס שץ", מספרת שרית חפץ-פומרנץ. "הוא היה בוגר בי"ס לכריכה בוינה ובעל בית מלאכה לכריכה אמנותית. על עבודות שהציג אז בתערוכות באירופה זכה בפרסים. כאן בארץ, לימד כריכה אמנותית ב"בצלאל" וניהל עסק עצמאי ברח' אגרון של היום. אחרי פרעות 1929 עבר לרח' בן יהודה".

בבית המלאכה עבדו גם בנותיו של חפץ, אשתו ובנו אוריאל (לימים חתן פרס ביטחון ישראל ובעל עיטור המופת וצל"ש הרמטכ"ל. שמו נקשר בהקמת הרכבל להר ציון).

הזמנות העבודה לכריכה אמנותיות או רסטורציה, הגיעו לחפץ ממוסדות כמו: קק"ל, בתי מלון, בתי כנסת וגם מבית המלוכה הירדני. בסביבות 1933, הזמינה גם חברת עזרת-נשים "ספר זהב" לביה"ח הרצוג שבדרך.

כלי עבודה ממוספרים מוינה

את כלי העבודה הביא חפץ מבית המלאכה בוינה. שרית חפץ: "אנו שומרים על עשרות כלים ממוספרים של סבי: גלגלות להטבעה בזהב, מיטבעים לקישוט, כלים לעבודה בעור ועוד. בעזרת כל אלה, הדביק על פיסת קרטון את העור (או בד קטיפה), ועליו הטביע קישוטים בעזרת עלי זהב מחוממים. לעיתים צרף ריקוע נחושת". "ספר הזהב" של הרצוג נמסר לביה"ח בסביבות 1933, שנתיים לפני פטירתו של חפץ.

סוף דבר

"ספר הזהב" שנרכש לפני 78 שנה, עבר תלאות רבות. בשנות ה-90 של המאה שעברה, נמצא באחד מחדרי האכסון כשהוא ניזוק מרטיבות. הספר נמסר לשיקום, שחזור ושימור, לרסטורטור מתי מגן ממוזיאון ישראל, והוחזר אחר כבוד לביה"ח, בתוך קופסה מיוחדת. בעתיד יוצג "ספר הזהב" לציבור באחת מכניסות ביה"ח.

אומן הכריכה אלחנן חפץ (1877-1933)

מנהלים שעושים בשטח:

עם ד"ר לנה צוקרמן

מנהלת מחלקות תת-חריפה ב' וסיעוד מורכב-דיאליזה

20 שנה חלפו מאז עלתה ד"ר לנה צוקרמן עם משפחתה מרוסיה. 19 מהן היא כאן, בבי"ח הרצוג.

כבת למשפחת רופאים, היה זה טבעי עבורה לבחור במקצוע הרפואה. את ההתמחות ברפואה פנימית עשתה בביה"ח הרב תחומי מס' 52 במוסקוה, שם נשארה לעבוד עוד שש שנים עד עלייתה ארצה ב-1991. אי הוודאות לגבי העתיד, האנטישמיות, ועזיבות של משפחות מסביב, הביאו להחלטה לעזוב ולעלות לישראל.

מעבר כזה בחיים הפרטיים והמקצועיים זו "התחלה מחדש"...

כן. תקופה לא פשוטה לי, לבעלי שגם הוא רופא, ולשני הילדים. מעבודה מסודרת בשפה עליה גדלנו ולמדנו, הגענו לארץ חדשה ולשפה חדשה. צריך היה ללמוד באולפן ואח"כ בקורס הכנה לקבלת רישיון רופא. נגשנו לבחינה והצלחנו.

איך הגעת לביה"ח הרצוג?

עם קבלת רישיון הרופא חיפשנו מקום להתמחות בו, בעלי ברפואת נשים ואני ברפואה פנימית. כשהפנו את תשומת לבי לבי"ח הרצוג, החלטתי לנסות.

ואז, את מתחילה את ההתמחות בהרצוג ב-1993.

פרופ' מנצ'ל שהיה אז מנכ"ל ביה"ח, קבל אותי לעבודה בהרצוג בעזרת מלגה ממשרד הקליטה. הוא עשה רבות לטובת הרופאים העולים ועל כך אני מודה לו מאד. למרות שלא היה מדובר בהתמחות ברפואה פנימית, החלטתי לקבל את ההצעה ו"להתחיל מחדש" באווירה ביתית, תומכת ורגועה. צריך להבין שהגענו הנה ל"רפואה אחרת", בה נדרשנו לקבל חולה בעברית, לרשום תולדות מחלה בעברית ולהתרגל לשמות אחרים של תרופות. אבל כאמור, השקיעו כאן ברופאים העולים בסבלנות רבה, ובהדרגה השתלבנו בעבודה. כחלק מההתמחות עבדתי שנתיים במחלקה פנימית בהדסה ואז חזרתי לעבוד בהרצוג.

"צוות רפואי, פרא-רפואי וסיעודי מעולה, העושה את המירב והמיטב למען המאושפזים במחלקה"

מה את יכולה לספר על ביה"ח ב-1993, כשהתחלת לעבוד כאן?

ד"ר בריד, ד"ר יאול, וד"ר מרקוס, שמשו אז מנהלי מחלקות ועבדו עם רופאים צעירים, רובם מהעלייה האחרונה מרוסיה. בביה"ח היו מחלקות שיקום, תת חריפה, פסיכוגריאטריה סיעוד-מורכב וסיעודית.

מתי הגעת לניהול מחלקה?

אחרי עמידה בהצלחה במבחני שלב א' וב' בגריאטריה, ועבודה במחלקות תת חריפה ושיקום, קבלתי ב-2000 את ניהול מחלקות סיעודית ופסיכוגריאטריה. בהמשך עברתי לנהל את סיעוד מורכב-דיאליזה ותת חריפה.

איזה חולים מגיעים לתת חריפה ב'?

חולים הבאים להרצוג להשלמת טיפול רפואי ושיפור תפקודי; חולים נוירולוגיים אחרי אירוע מוחי ולפני העברתם לשיקום; חולים עם מחלות זיהומיות קשות, מחלות לב-ריאה ובעיות אורתופדיות מורכבות; וחולים סיעודיים-מורכבים, חלקם חולי דיאליזה. כולם מקבלים טיפול הוליסטי רפואי ופרא-רפואי רב מקצועי, כולל שירות סוציאלי.

מהי תדירות תחלופת החולים?

מדי חודש משתחררים כ-10-15 חולים. אנו נאלצים לדחות פניות לאשפוז במחלקה, מכיוון שכ-50% מהמיטות מאוישות ע"י חולים סיעודיים-מורכבים שאינם משתחררים.

מה לדעתך מייחד את מחלקת תת חריפה ב' בהרצוג?

למרות תחלופת חולים, והעובדה שמדובר בחולים חריפים, אנו עובדים תמיד באווירה טובה וברוגע, הודות למזג הטוב של צוות רב מקצועי מסור ואכפתי. זוהי מחלקה המאפשרת להיות עם החולה ומשפחתו, להסביר את המצב, וגם לחבק כשצריך.

איך את רואה את תפקידך במחלקה?

להיות בשטח קרובה לחולים וזמינה למשפחות, ולשמש דוגמה ליחס אנושי לחולים. זו עבודה שאני מאד אוהבת.

האם העובדה שלמדת רפואה ברוסיה משפיעה על גישתך לעבודה?

מה שמשפיע על גישתי לעבודה הם מספר דברים, כשבראש וראשונה - מה שטבוע באישיותי. וכמובן גם לימודי הרפואה ברוסיה; העבודה עם קולגות בעלי ניסיון שם וכאן; הניסיון שצברתי במחלקות השונות בהרצוג, וגם אמא וסבתא שהיו רופאות.

איזה שינוי היית רוצה לראות במחלקה?

תמיד יש מה לשפר. הייתי רוצה להגיע למינימום של העברות חולים בין מחלקות.

עבודה במחלקה כמו שלך אינה קלה..

את הכוח להמשיך נותנות לי ההצלחות שלנו: שיפור במצב החולים, מילת תודה על טיפול שניתן, ויציאת חולה הביתה. כל זה עושה לי טוב.

צוות מחלקות תת חריפה ב' וסיעוד מורכב-דיאליזה:
ד"ר ורה קלוז'ני, ד"ר לנה צוקרמן, ד"ר אולג ליפקין, ד"ר ויטה קומר

המשך בעמוד הבא ←

המשך מעמוד קודם

איך את חשה עם הוויתור שעשית על עבודה ברפואה פנימית לטובת גריאטריה?

אני אוהבת מה שאני עושה היום. ניהול המחלקה חושף אותי יומיום בתנאים אופטימליים, לסוגים שונים של חולים, לשורת מחלות ולמגוון טיפולים. זאת, תוך חתירה לשיפור תפקוד החולה.

לסיום, איזה מסר היית רוצה להעביר לחולים ולמשפחות?

יקירכם נמצא תחת טיפול של צוות רפואי, פרא-רפואי וסיעודי מעולה, העושה את המירב והמיטב תוך הקפדה על יחס טוב לכל מאושפז. נכון, יש לעיתים למשפחות רגעי תסכול. תפקידנו, במקרים כאלה, הוא להסביר ולעזור.

מהנעשה בשטח:

חלון לשירות הסוציאלי

צוות השירות הסוציאלי

השירות הסוציאלי בבי"ח הרצוג, הוא השירות המקצועי היחיד הפועל בכל מחלקות ומערכות ביה"ח. בהתאם לשוני בין המחלקות והמסגרות הנפרדות של ביה"ח, כך גם השוני באוכלוסייה המטופלת ובסוגי ההתערבות המקצועית. השירות כולל 17 עובדים, כמחציתם בעלי תואר שני.

העבודה היומיומית של העו"ס במחלקות ביה"ח שונה ומגוונת: העבודה במחלקת שיקום אינה דומה לעבודה במחלקות מונשמים ובמחלקות הפסיכיאטריות, לא כל שכן לזו במרפאה לבריאות הנפש ובהוסטל. יחד עם זאת, השירות הסוציאלי פועל באופן אחיד, עם בסיס ושותפות מקצועית הכוללים:

- עקרונות של עבודה סוציאלית לפי ראייה טיפולית, תכנון מקצועי ואתיקה. התייחסות לקושי ולכאב החולה ומשפחתו בשעת משבר.
- ראיית התמונה הרחבה של החולה הכוללת אותו, סביבתו, תרבותו, משפחתו, והשפעת המשבר הבריאותי.
- הערכה מקצועית המתייחסת לכל החסר לחולה, אך גם בונה ומחזקת כוחות התמודדות קיימים.
- עבודה בצוות רב-מקצועי.
- סיוע והדרכה לגבי שירותים קונקרטיים ומשאבים בקהילה.

השירות הסוציאלי מקיים באופן שוטף הדרכות פרטניות וקבוצתיות לצוות העובדים.

הנהלת ביה"ח מעודדת ומסייעת בהמשך לימודים (לאחרונה סיימה עו"ס תואר שני ועוד שתיים בשלבי סיום), בהשתלמויות ובהשתתפות בימי עיון מקצועיים. לאחרונה שילבנו בשירות סדנאות לטיפול קוגנטיבי ורכישת כלים לטיפול בגישור.

עוס"ים פעילים במסגרת פרויקטים שונים בביה"ח ובמרפאה כמו: הדרכת תומכים רוחניים בביה"ח; קבוצות תמיכה למשפחות ולצוותי עובדים, וגם במחקר. הרצוג משמש גם מקום להכשרה מעשית לסטודנטים לעבודה סוציאלית.

בביה"ח מחלקות ומסגרות המספקות שירותי בריאות לגוף וגם לנפש. בעבודתינו בשירות הסוציאלי אנו מנסים לשלב גוף ונפש כאחד בטיפול באדם.

אברהם ורטר, מנהל השירות הסוציאלי

חלון לספרייה הרפואית

הספרייה הרפואית ע"ש ליאורה חסון בביה"ח הרצוג מהווה צומת בו נפגשים עובדים מכל המגזרים ומכל המחלקות: רופאים, דיאטנים, מרפאים בעיסוק, פיזיותרפיסטים, עובדי אגף הסיעוד, סטודנטים ובני משפחות המאושפזים.

בספרייה כ-1500 ספרים בעברית ובאנגלית, מרביתם בתחומי הפסיכיאטריה והגריאטריה והיא מנויה בקביעות על כ-20 כתבי עת מקצועיים, ביניהם כתבי עת ברפואה כללית, גריאטריה ופסיכיאטריה. לספרייה יש גישה לכל מאגרי המידע וכתבי העת האלקטרוניים עליהם מנויה האוניברסיטה העברית בירושלים ויש בה שלוש עמדות מחשב לשימוש הקהל.

אנו נמצאים כיום בעידן התקשורת האלקטרונית והספרייה נערכת בהתאם: שתיים מעמדות הקהל ישודרגו בקרוב והמחשבים הישנים יוחלפו במחשבים מודרניים שיענו על צרכי המשתמשים. הספרייה נמצאת גם בעיצומו של פרויקט דיגיטציה גדול, במהלכו אנו סורקים גיליונות כתבי עת למחשב, זאת על מנת לאפשר גישה נוחה וקלה יותר למאמרים. גיליונות ישנים שנסרקו למחשב מועברים למיחזור על מנת לפנות מקום לגיליונות חדשים יותר.

ספריית ביה"ח הרצוג שואפת להפוך למרכז מידע חדיש ומתקדם המספק לקהל המשתמשים את השירות הטוב ביותר.

איריס ארד, מנהלת הספרייה הרפואית ע"ש ליאורה חסון בביה"ח הרצוג

שולי רנד למען מחלקת פסיכיאריה

שולי רנד

מחלקת פסיכיאטריה גברים אירחה בראשית חודש אוקטובר את השחקן והזמר שולי רנד, למופע שנערך באולם ההרצאות של ביה"ח. רנד שוחח עם מטופלים ואנשי צוות ושר משיריו תוך שהוא מלווה עצמו בגיטרה. רבים מהמטופלים שרו ורקדו לצלילי השירה והנגינה. עשרות הנוכחים באולם - מטופלים, אורחים ואנשי צוות - היו מרותקים כששילב במהלך המופע סיפורי חסידים. האירוע התקיים במסגרת מאמצי המחלקה לשפר את איכות חיי הנמצאים בה ולטפח סביבה טיפולית תומכת ונעימה. במחלקה מחכים לביקור חוזר של שולי רנד.

אתי לוי למען מאושפז בתת חריפה

יוסי (שם בדוי), מאושפז בתת חריפה א' ומעריץ מושבע של הזמרת אתי לוי, הביע לאחרונה משאלה בפני חבר הסועד אותו: לראות ולשמוע את הזמרת. בבוקר ה-25.9.11 זה קרה, כשאתי לוי הגיעה לבקרו. הם שוחחו, היא שרה, ולפרידה העניקה לו דיסקים משיריה. זה היה יום מאושר בחיי יוסי מתת חריפה א'.

ביקורי אישים ומשלחות בהרצוג

נציגי "הקרן לידידות" עם מנהלת אגף סיעוד ומקצועות פרא-רפואיים

- נציגי "הקרן לידידות" מיסודו של הרב יחיאל אקשטיין, ערכו במהלך אוקטובר ביקור בביה"ח. אנשי הקרן, התומכת בקורס סייעות מאומנות, הגיעו במטרה ללמוד על התוכנית.

בטקס הסרת הלוט: משה שפירו-קרן פרידברג, צביה לוי-מנהלת אגף סיעוד ומקצועות פרא -רפואיים ויעל קינן-מנהלת התוכנית מטעם "מתן"

- נציג קרן פרידברג (טורונטו) בישראל, משה שפירו, השתתף ב-4.10.11 בטקס הסרת הלוט, עם חנוכת המשכן החדש של קורס סייעות מאומנות לאחיות. קרן פרידברג תומכת זה כמה שנים בתוכנית המיועדת לבני ובנות הקהילה האתיופית.

לעבוד 25 שנה בהרצוג

המפגש בין א' לר' היה לפני 25 שנה. שני עולמות שונים שנפגשו בין כותלי ביה"ח עזרת נשים – הרצוג, במחלקה הפסיכיאטרית. למרות השוני העצום, נוצר כאן חיבור נפלא של עבודה משותפת.
המחלקה הייתה אז מעורבת – נשים וגברים – ולשתיהן הייתה מטרה אחת: נתינה ללא גבול עם אהבה רבה למטופלים. זה רק הלך והתעצם עם הזמן עד עצם היום הזה. תפקידנו היה ונשאר כל השנים להנעים את זמנם של המטופלים, להעסיקם, להשכיח את צרותיהם ולהעצים את התקווה.
השנה אנו חוגגות חצי יובל שנים

של עבודה משותפת. חיתנו ילדים, הפכנו לסבתות.....אבל המשפחה השניה שלנו הייתה ונשארה מחלקת פסיכיאטריה בהרצוג.
מקוות להמשיך ולטעת תקווה בלב המטופלים גם בין כתלי האגף החדש.

בבריאות איתנה לכולם
ריטה לוין ואיריס אלון

הרצאות ופעילויות בביה"ח

מועדון עיתונות לצוות רפואי-גריאטרי

ימי ב', 12.00, מרכז ההדרכה ע"ש לילי סילבר, קומת כניסה

המרצים בחודשים פברואר-מרץ 2012:

ד"ר אולגה רודוי, ד"ר אידה בורד, ד"ר אולג ליפקין, ד"ר אברהם בריד, ד"ר פבל צ'יגרינסקי, ד"ר ורה קלוז'ני, ד"ר לנה צוקרמן.

במפגשים, שנועדו לצוות הרפואי-גריאטרי, מוצגים מחקרים מהספרות הרפואית ונושאים מתחום הגריאטריה.
מנהלת התוכנית: **ד"ר לנה צוקרמן**, מנהלת מחלקות תת חריפה ב' וסיעוד מורכב-דיאליזה.

הרצאות אגף פסיכיאטריה

ימי ה', 8.30, מרכז ההדרכה ע"ש לילי סילבר, קומת כניסה

1.3.11 **פרופ' פסח ליכטנברג**, מנהל מחלקת פסיכיאטריה גברים "נתונים חדשים על גישות טיפוליות שונות בדיכאון"

10.5.12 **פרופ' אוריאל הרסקו-לוי**, מנהל אגף פסיכיאטריה "פרמקותרפיה גלוטאמטרגית בדיכאון"

מנהל התוכנית: **פרופ' אוריאל הרסקו-לוי**, מנהל אגף פסיכיאטריה.

הרצאות רפואיות לצוות ביה"ח

ימי ה', 12.00, מרכז ההדרכה ע"ש לילי סילבר, קומת כניסה
ב-5.1.12 הרצה **פרופ' יוסף פולדש**, מנהל המרכז לאוסטיאופורוזיס בבי"ח הדסה הר הצופים, בנושא: "אוסטיאופורוזיס – מניעה וטיפול בגיל המבוגר".
הרצאות חודש פברואר יפורסמו על לוח המודעות.

הצגות המקרים והרצאות ההעשרה נועדו לכל צוותי ביה"ח. המעוניין להציג נושא במסגרת הרצאות העשרה יפנה **לד"ר אפרים יאול**, מנהל מחלקת סיעוד מורכב.

ד"ר רות פת-הורנצ'יק, מנהלת היחידה לשירותים קליניים לילדים ונוער בהרצוג-המרכז הישראלי לטיפול בפסיכוטראומה, מונתה לפרופ' חבר בביה"ס לעבודה סוציאלית של האוניברסיטה העברית בירושלים.
ברכות למינוי.

ועידת וידאו בינלאומית

ועידת וידאו בינלאומית נערכה בהרצוג ב-9.11.11, בנושא "הדמייה מוחית של אלצהיימר". הוועידה נערכה בהשתתפות מרכזים רפואיים ואוניברסיטאיים מארה"ב, קנדה, ירדן וישראל. פרופ' סנדרה בלאק מבי"ח סניברוק בטורונטו, הציגה את נושא הוועידה ודנה בין היתר בהתפתחות מחלת אלצהיימר כתוצאה מפגיעה בהחזר דם ורידי והעדר פינוי תקין של חומרי פסולת מהמוח.

מנהל התוכנית: **ד"ר יקיר קאופמן**, מנהל מחלקת נוירו-פסיכוגריאטריה.

חדשות הרצוג
חדשות הרצוג 10 • דצמבר 2011 • טבת תשע"ב

מערכת חדשות הרצוג: יו"ר - אורנה כהן, משנכ"ל; עורכת ומפיקה - אילת מישור, דוברת
צילום: מחלקת יח"צ **עיצוב והדפסה:** דפוס ספירים
לתגובות: eilat@herzoghospital.org

רווחת העובד – פעילויות - הצעות

תרבות הפנאי

הסדר מיוחד לעובדי הרצוג:

הנחות למופעים במשרד הכרטיסים "בימות" בירושלים (02-6237000). בנוסף – מכירת כרטיסים במחירים מוזלים לקונצרטים, מופעים, הצגות ילדים, אירועי פנאי, פארקי מים, בריכות שחיה, לונה פארק וגן חיות.

כדאי

ההנהלה הגיעה להסדר מיוחד עם חברת פלאפון, במסגרתו ייהנו העובדים מההטבות הבאות:

- דמי שימוש חודשיים כולל ביטוח ושירות תיקונים, כולל 1500 דקות בין מנוי התאגיד – 23 ₪.
- תעריף דקת שיחה פיקס לכל הרשתות – 26.5 אג'.
- תעריף SMS-19אג' לכל הרשתות.
- חבילת גלישה בסיסית (חובה) – 14.9 ₪ לחודש, כולל GB1 לפורטל פלאפון + KB250 גלישה חיצונית.

פרטים נוספים במשרד האמרכלות.

קצרים

מספטמבר 2011 נוספו לביה"ח כ-30 עובדים חדשים.

יוצאות לגמלאות

לריסה אלטמרק	מהמעבדה
נילי דטיאשוילי	מהמטבח
מרגרטה קרמר	מבית המרקחת
איחולי בריאות טובה והצלחה	

ברכות

ליעקב בליק	מילדים	להולדת הבת
למאיה ג'ינו	מכספים	להולדת הבת
לצגה דמוזה	משיקום	להולדת הבן
לאורה דמקה	משיקום	להולדת הבן
לחדווה ויסבורד	מכספים	להולדת הבת
לפנינה קקון	מהנהלת הסיעוד	להולדת הבן
למרים שיין	מיחסי ציבור	להולדת הנכד

תנחומים

ביה"ח הרצוג משתתף בצערם של העובדים:

חניתה אנג'ל-יהוד	משירותי תזונה	על מות האם
רונית בכר	משיקום	על מות הבת
אירינה בר נתן	ממונשמים א'ב'	על מות האם
אלון ולטמן	ממרכז הטראומה	על מות האם
עוזי יצחקי	מנהל המחסן	על מות האב
צביה לוי	מנהלת אגף סיעוד ומקצועות פרא-רפואיים	על מות האם
לילי סמרטנקו	מפסיכוגריאטריה	על מות האח
פרומה רוזנטל	מפסיכיאטריה נשים	על מות האח
אוסקר שוורצמן	מהוסטל בית הרצוג	על מות האח
בליאנה שולץ	מתת חריפה א'	על מות האב

הנהלת ביה"ח ועובדיה משתתפים בצערה של מנהלת אגף סיעוד ומקצועות פרא-רפואיים, צביה לוי, במות אמה **מרטה לבון ז"ל** שעבדה 17 שנה כאחות בביה"ח עד יציאתה לגמלאות.

טיפ משירותי תזונה

החלטתי לשתף אתכם במתכון לערבי החורף הקרים:
תבשיל חם, משביע, מזין ודל קלוריות – עשיר בסיבים תזונתיים ובויטמינים.

אורז מלא עם ירקות (5 מנות, 176 קלוריות למנה)

מצרכים: 1 כוס אורז מלא (לברור), שמן קנולה לטיגון, 2.5 כוסות מים רותחים, 1 גמבה אדומה, 1 גזר גדול, 1 בצל, 2 קישואים קטנים (או ראש סלרי, כרוב וכו'), ¼ כוס רוטב סויה/ טריאקי, 3-4 שיני שום, מלח ופלפל לפי הטעם.

אופן הכנה: מאדים את האורז ב- 2 כפיות השמן, מוסיפים את המים + מלח, מורידים לאש קטנה ומבשלים בסיר מכוסה למשך 25 דק'. לאחר כיבוי האש, משאירים את הסיר סגור לעוד 20 דק'. חותכים את הירקות לקוביות קטנות, במחבת נפרדת מאדים בצל בכפית שמן – עד שמזהיב, מוסיפים את הגזר והגמבה לריכוך, מוסיפים את הקישואים, התבלינים ורוטב הסויה וממשיכים לאדות לריכוך הירקות.
מערבבים את האורז והירקות ומגישים חם. בתיאבון!

מיכל קרייטר, מנהלת שירותי התזונה